Cena 3 fenigów. W Zgierzu i w Pabianicach 10 fenigów. Rok XX.

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnoszeniem do domu i na prowincji rocznie Mk **21,** półrocznie Mk **10.50,** kwartalnie Mk. **5.25,** miesięcznie Mk. **1.75.** Zagranica kwartalnie Mk. **6.**

Poniedziałek, 8 października 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-ej i w tekście mk. **1.75** f. za wiersz pet. jedno-łamowy Nekrologja i Reklamy **75** f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwycz. **50** f. za wiersz pet Drobne po 7 f. za wyraz

Uwadze urządzających obchód Tadeusza Kościuszki polecamy

popiersie Kościuszki

(naturalnej wielkości)

wykonane przez zaszczytnie znanego artystę - rzeźbiarza

Władysława Czaplińskiego.

Oglądać popiersie i zamawiać można w administracji „Kurjera", Zachodnia 37.

Nadzieje pokoju.

Pomimo wciąż jeszcze rozlegających się głosów zwolenników dalszego prowadzenia wojny w obu obozach walczących, nie zgasła jeszcze nadzieja zawarcia rychłego pokoju, ku któremu coraz energiczniej dążą ludy wszystkich krajów, nietylko walczących, lub zagarniętych w odmęt wojny, którym warunki, wytworzone przez wojnę, coraz dotkliwiej dają się odczuwać, paraliżując ich życie gospodarcze.

Gorliwy orędownik pokoju, Ojciec Święty, jak komunikuje „Giornale d' Italia", nie stracił nadziei na pogodzenie stron zwaśnionych i doprowadzenie do pokoju porozumiewawczego. Odpowiedź mocarstw centralnych zakomunikował podobno koalicji z zapytaniem, czy ma raz jeszcze zwrócić się do Niemiec w kwestji odpowiedzi na zmienione warunki. Ojciec Swięty uważa, że z odpowiedzi mocarstw centralnych wypływa, iż gotowe by były opuścić Belgję i południową Francję pod pewnemi zastrzeżeniami.

W tej drugiej nocie Papież proponuje ograniczenie militaryzmu w ten sposób, by wszędzie zniesiony był obowiązek służby powszechnej, a stopa wojsk stałych ograniczona do liczby żołnierzy, niezbędnych dla utrzymania wewnętrznego bezpieczeństwa i porządku. Co zaś do egzekutywy dla wyroków sądów rozjemczych, Papież doradza bojkot gospodarczy, zastosowany do wszystkich burzycieli pokoju, naturalnie po uprzedniem rozpatrzeniu wszechstronnie sprawy przez sąd rozjemczy i na mocy wydanego przezeń wyroku. Byłby to istotnie oręż bardzo skuteczny, albowiem powszechny bojkot gospodarczy jest bardzo dotkliwym ciosem dla gospodarki każdego kraju, mogącym doprowadzić go do ruiny.

Czy jednak warunek podobny byłby możliwym do zamieszczenia w przyszłym traktacie, zapewniającym pokój na długie lata całemu światu, wątpić należy. Nie przesądzając tej kwestji, zaznaczyć wypada, że najostrzejsze głosy przeciw nawiązaniu rokowań pokojowych rozlegają się w obozie państw koalicyjnych.

Depesze Wschodniej agencji telegraficznej, nadesłane z Amsterdamu, donoszą na podstawie wiadomości, otrzymanych z Londynu, o mowie lorda Winstona Churchilla, wygłoszonej o pokoju w izbie gmin parlamentu angielskiego.

Lord Churchill, zaznaczywszy, że wszystkie myśli koalicji zwrócone są ku zapewnieniu ludzkości pokoju, zaraz dodaje, że teraz nie czas jeszcze mówić o pokoju. Wojna weszła w ostatni okres naiwyższego natężenia, kiedy mogą być zdobyte wszystkie plony tego krwawego posiewu, lub też w sposób haniebny mogą być stracone. Niema, zdaniem Churchilla, żadnej różnicy pomiędzy pokojem, o jakim mówił Asquith w mowie swej wygłoszonej w Leeds a pokoju, żądanym przez Wilsona. Oba te oświadczenia popierane są przez wszystkie wielkie demokracje krajów walczących z Niemcami.

Dalej lord Churchill dowodzi, że cele wojenne koalicji są trzeźwe, lecz niemożliwe jeszcze do urzeczywistnienia. Militaryzm pruski nie jest jeszcze złamany. Byłoby wielkim błędem zawarcie pokoju, nie osiągnąwszy celów wojny.

Skoro Niemcy doprowadzone będą dą takiego stanu, że zrozumieją, iż dalszy z ich strony opór jest niemożliwy, skoro uznają, że roztrwonili puściznę po Bismarcku i odrodzą się jako naród, to będzie nauką tej wojny i tych zjawisk, które jej towarzyszą, wówczas nadejdzie czas na pokój zaszczytny, ugruntowany na trwałych podstawach.

Mowy podobne nie wróżą rychłego pokoju, bo rozdrażniają stronę przeciwną, a tem samem skłaniają ją do twardszego trzymania się na stanowisku, wykreślonem dość jasno w enuncjacjach o gotowości zawarcia pokoju porozumiewawczego, któryby żadnej ze stron nie upokorzył i nie miał w sobie zarzewia wznowienia wojny w przyszłości bliższej lub dalszej.

Taki bowiem stan rzeczy niewątpliwie dogadzał by egoistycznym zamiarom Anglji, Stanów Zjednoczonych i Japonji, związanych w swego rodzaju tryumwirat, lecz nie zapewnił by ludzkości trwałego pokoju, ani też swobodnego gospodarczo-politycznego rozwoju. Przeciwnie ów militaryzm, o który koalicji tak idzie, nietylko nie był by złamany, lecz rozpowszechniony po całym globie ziemskim, stałby się istotną plagą ludzkości.

Drugie orędzie pokojowe Papieża stoi na gruncie realnym, istotnie mogącym zapewnić zgnębionej ludzkości błogie czasy długotrwałego pokoju, niwecząc raz na zawsze te wszystkie czynniki, które koalicja rozdrażnia, a które były przyczyną długoletnich waśni i sporów, wojen i zatargów, skrystalizowanych wreszcie w potworną wojnę powszechną. Ludy kulturalne globu ziemskiego, na tyle już dojrzały polityczne, że zrozumnieją łatwo, gdzie mieści się istotna chęć obdarowania ludzkości trwałym i solidnym pokojem powszechnym.

St. Łp.

Wszechniemcy austrjaccy.

Korespondent wiedeński „Voss. Ztg." donosi, że „Związek wszechniemiecki" w Austrji powziął, ze względu na spodziewane zjednoczenie się stronnictw niemieckich, następującą uchwałę:

„Związek wszechniemiecki przyrzeka bezwarunkowo wytrwać przy jednolitości dawnych niemieckich krajów związkowych i domaga się wyodrębnienia Galicji i Bukowiny. Język niemiecki należy zaprowadzić jako język państwowy i przez ustawę wyborczą zapewnić niemcom rolę kierującą w państwie. Wypracowanie konstytucji ma przyjść do skutku w ten sposób, aby tak państwo, jak i idea monarchiczna znalazła silne oparcie. Dalej należy dążyć do jaknajściślejszego tak gospodarczego, jak i politycznego związku z Rzeszą niemiecką, z przywróceniem jednolitości waluty, a to celem podjęcia w czasach pokojowych konkurencji światowej z potęgami finansowemi, stojącemi pod wodzą Anglji i Ameryki.

„Istotnie możliwą do przyjęcia propozycję pokojową należy każdej chwili chętnie przyjąć. Atoli mocarstwa środkowe mogą zgodzić się tylko na taki pokój, któryby dawał odszkodowanie w dziedzinie gospodarczej za ogromne ofiary wojenne, stanowił rękojmię zdrowej polityki stanu średniego i wyłączał lub choćby tylko utrudniał ataki nieprzyjacielskie przeciw stanowisku mocarstwowemu, poręczonemu przez pokój.

„Wreszcie Związek wszechniemiecki żywi nadzieję, iż uda się także socjalistów niemieckich zjednoczyć w jednym bloku niemieckim, stanowiącym zwartą całość przeciw zjednoczonym słowianom."

Ze Stow. Handlowców Polskich.

Wczoraj, o godz. 5 i pół wieczorem, w obecności 186 członków odbyło się w lokalu przy ul. Piotrkowskiej № 108, nadzwyczajne zebranie ogólne Stowarzyszenia Handlowców Polskich.

Przewodniczył p. Stanisław Zieliński, przy asesorach pp. Nowosielskim, Wojciechowskim, Kotkowskim i E. Jezierskim, oraz sekretarzu p. E. Kuleju.

Na wstępie przewodniczący zakomunikował, że zebranie zwołane zostało głównie celem dokonania wyborów nowego zarządu skutkiem złożenia mandatów przez zarząd dotychczasowy oraz celem rozważenia złożonych wniosków.

Po odczytaniu przez p. Kuleja protokułów z ostatniego zebrania, przewodniczący przedstawia wniosek p. Antoniego Porady, w sprawie wyjaśnienia przyczyn złożenia mandatów przez członków zarządu.

Prezes zarządu, p. L. Chwalbiński, oświadcza, że złożenie mandatów w okolicznościach nadzwyczajnych musiało niewątpliwie wywołać zdziwienie wśród stowarzyszonych. Wobec tego uważa za stosowne wyjaśnić, co następuje: zawsze starano się wybierać odpowiednich ludzi, którzyby czas swój i pracę poświęcali dla dobra Stowarzyszenia. Tymczasem niektórzy członkowie nie spełniali należycie swoich obowiązków, przez co praca zarządu była dorywczą W tego rodzaju zaś zrzeszeniach, co Stow Handlowców Polskich, praca zarządu powinna być systematyczna, planowa i ciągła, odbija się ona bowiem na rozwoju Stowarzyszenia Zarząd tedy nie chcąc brać odpowiedzialności za dalszy bieg spraw Stowarzyszenia, uważał za konieczne zrezygnować ze swoich mandatów.

P. Chwalbiński odwołuje się w końcu do zebranych, aby przy głosowaniu zastanowili się dobrze nad wyborem kandydatów. Obawia się bowiem, aby podobne przesilenie nie powtórzyło się przy najbliższych wyborach w marcu roku przyszłego i nadmienia, że kursujące listy kandydatów powstały bez udziału zarządu. Dodaje on przytem, że wśród dotychczasowego zarządu żadnych walk partyjnych nie było. Były tylko pewne tarcia pomiędzy poszczególnymi członkami zarządu. Bez względu na zabarwienie polityczne, zdaniem p. Chwalbińskiego, członkowie Stowarzyszenia pozostać powinni handlowcami. Uważa przytem za konieczne, aby przeprowadzić dyskusję, jakim powinien być zarząd i czego należy od niego żądać.

Stowarzyszony p. Antoni Porada, nie zadawalniając się wyjaśnieniem prezesa, prosi o odczytanie kilku protokułów z ostatnich posiedzeń zarządu.

P. Chwalbiński zaznacza, że o ile wniosek p. Porady zostanie przez zebranych zaakceptowany, — należałoby wybrać specjalną komisję, podkreśla, iż złożenie mandatów przez zarząd spowodowane zostało chęcią zdjęcia z siebie odpowiedzialności za mogące wyniknąć niedokładności czy braki i wogóle za dalsze losy instytucji.

Podtrzymując wygłoszone przez prezesa motywy zrzeczenia się zarządu, p. Michałowski i Kaffanke dają uzupełniające wyjaśnienie, kładąc nacisk na to, że z powodu obojętności i braku ludzi do pracy, wiele spraw z konieczności spadało z porządku obrad zarządu i nie zostało załatwionych.

P. Porada, zadawalniając się w zupełności wyjaśnieniami, cofa swój wniosek.

P. Stachnik proponuje, aby uprosić stary zarząd do pozostania nadal na swem stanowisku.

Przewodniczący oświadcza, że wniosek ten nie może być postawiony, gdyż poprzednio już zapadła uchwała dokonania nowych wyborów zarządu, a następnie poddaje pod dyskusję wniosek, złożony przez kilku właścicieli oraz pracowników niektórych firm, aby: 1) uhwalić świętowanie niedziel; 2) w dzień pracy zamykać zakłady i sklepy ogodz. 6 wieczorem.

Zabierali głos pp. Nowosielski, Kulej, Chwalbiński, który nadmienił, że zarząd, rozpatrując powyższy wniosek co do świętowania niedzieli, kładł nacisk na to, aby dać wypoczynek pracownikowi handlowemu, jako fakt charakterystyczny p. Chwalbiński zaznaczył, że co do świętowania niedziel przyłączyły się i firmy żydowskie.

P. Miszewski stawia wniosek, aby ogólne zebranie, w myśl złożonego wniosku, wyraziło życzenie pod adresem zarządu, aby ten w porozumieniu się z innemi polskiemi stowarzyszeniami zwrócił się do władz krajowych i municypalnych, aby niedziale i święta katolickie były przez wszystkich mieszkańców ściśle obserwowane.

Co się tyczy drugiego wniosku, dotyczącego zamykania zakładów i sklepów o godz. 6 wieczorem w dni powszednie, przewodniczący jest zdania, iż bez udziału przedstawicieli różnej branży firm nie da się narazie zadecydować.

Za zamykaniem sklepów i biur o godz 6 ej wieczorem podczas wojny, ze względu na redukcję oświetlenia, przemawiają pp. Chwalbiński, Waszkiewicz i Kaffanke. — Po dyskusji postanowiono załatwienie tego wniosku i podjęcie odpowiednich starań u władz — przekazać przyszłemu zarządowi.

Przewodniczący na skutek otrzymanej odezwy Komitetu Obchodu Kościuszkowskiego odwołał się do członków i członkiń, aby zechcieli pomódz komitetowi w zajęciu się kwesta, oraz sprzedażą znaczka, pamiątek i t. p., pozatem zawiadamia o zorganizowaniu wśród stowarzyszonych koła członkiń, jako oddzielnej sekcji. Następnie przystąpiono do wyborów.

Po obliczeniu kartek okazało się, że do zarządu weszli pp. Leon Chwalbiński, Józef Jabłkowski, Apolinary Jagodziński, Stanisław Jaroszyński, Wacław Kaffanke, Bolesław Kotkowski, Jan Kowalski, Eugeniusz Kulej, Stefan Naruszkiewicz, Władysław Penczak, Adolf Słomski i Franciszek Waszkiewicz, oraz jako zastępcy pp Eustachy Brykalski, Stanisław Druzycki, Seweryn Pfefer, Kazimierz Pawlak, Marjan Skolimowski, Ignacy Stasiulewski.

Na wniosek p. Chwalbińskiego zebrani wyrazili podziękowanie przewodniczącemu, p. St. Zielińskiemu za umiejętne prowadzenie obrad.

Zebranie zamknięto o godz. 9 w wiecz.

Kronika

— Narady kuratorów szkół. — W piątek wieczorem pod przewodnictwem p. L. Koźmińskiego, odbyło sie miesięczne posiedzenie koła kuratorów polskich szkół początkowych miejskich. Po przeczytaniu protokułu z poprzedniego posiedzenia, p. Heppen referował sprawę opałową.

Pozatem mianowano kuratorów w kilku szkołach, gdzie stanowiska te nie były jeszcze zajęte.

Postanowiono podjąć akcję w kierunku urządzenia kwesty na rzecz biednej dziatwy szkolnej i w tym celu porozumieć się z kołem kuratorów niemieckich i żydowskich szkół miejskich początkowych.

Na odbytem w sobotę wieczorem pod przewodnictwem inż. Dyljona dorocznem zebraniu Koła kuratorów szkół miejskich początkowych dla dzieci wyzn. mojżeszowego, wybrano na delegata do Komitetu obchodu Kościuszkowskiego dr. Handelsmana. Pozatem odczytano sprawozdania z działalności Koła w roku ubiegłym.

Do zarządu wybrani zostali pp. L. Dobrzyński, M. Reicher, dr. Handelsman, St. Kernbaum, L. Epstein, D. Nowiński i L. Feliks, do komisji rewizyjnej pp. I. Szwarcman, M. Monic i St. Gutman.

— Z wydziału szkolnictwa. W [illegible]chodzący czwartek odbędzie się [illegible]iedzenie komisji dochodów niesta[illegible]h przy Wydziale szkolnictwa w [illegible]awie urządzenia kwesty na trepy [illegible] dla biednych dzieci miej-[illegible]

[illegible] Z [illegible] [illegible]domość o śmierci przemysłowca [illegible]jszego, ś. p. Ernesta Leonhardta.

— Posiedzenie komisji skarbowej. W środę o godz. 4-ej po poł. odbędzie się posiedzenie komisji skarbowej przy Radzie Miejskiej.

Powiększenie personelu lekarskiego. Magistrat postanowił powiększyć o dwuch liczbę ordynujących lekarzy w szpitalu miejskim w Radogoszczu, zaś liczbę pielęgniarek w zależności od potrzeb.

— Z Tow. Krajoznawczego. W ubiegłą sobotę o g. 8-ej wieczorem, w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 91, odbyło się, pod przewodnictwem p. Jana Czeraszkiewicza, zebranie miesięczne członków łódzkiego Oddziału Polskiego T-wa Krajoznawczego.

W myśl powziętego na zebraniu przed wakacjami postanowienia, aby członkowie wykorzystali swój pobyt letni w różnych miejscowościach kraju, przewodniczący zwrócił się do obecnych z przypomnieniem, aby zechcieli łaskawie składać do muzeum przy Oddziale zgromadzone zabytki, pamiątki i dokumenty historyczne, ewentualnie pozwolili je odfotografować.

Odczytano list Centrali Warszawskiej, zawiadamiający, że składka członkowska określona została na mk. 8 rocznie, wpisowe zaś na 2 mk. Ponieważ w myśl ustawy, postanowienie to bowiązuje i Oddział łódzki, zmiana ta zastosowana będzie i do członków tutejszego oddziału.

Stosując się do wyrażonego życzenia Sekcji chórów przy Centrali Warszawskiej, postanowiono zająć się zebraniem pieśni ludowych i przesyłaniem odpisów do Warszawy.

Prof. Stanisław Lipiński wygłosił ciekawy referat pt. „Historja systemu monetarnego w Polsce.

Odczyt ilustrowany był przezroczami. Prelegentowi dziękowano oklaskami.

— Kasa chorych dla pracowników miejskich. Magistrat wyłonił komisję, składającą się z pp. Dybicza, Hoffmana, radcy prawnego Pełki, dr. St. Skalskiego w celu opracowania ustawy kasy chorych, która będzie niosła pomoc lekarską wszystkim pracownikom miejskim, włącznie z nauczycielstwem.

— Kwesta na biednych uczniów. Ośmioklasowe gimnazjum filologiczne tow. „Uczelnia", wyższa szkoła realna kupiectwa łódzkiego i 4-klasowa szkoła handlowa tow. szerzenia wiedzy handlowej projektują urządzenie w dniu 21 lub 28 b. m. wspólnej kwesty ulicznej na biednych uczniów wymienionych szkół.

— Przedstawienie dla szkół. Wydział Szkolnictwa zawarł umowę z dyrekcją Teatru Polskiego na 6 przedstawień sztuki „Kościuszko pod Racławicami" dla dziatwy szkół miejskich.

— Wybory do Gminy żyd. Jak się dowiadujemy, w środę b. t. w prezydjum policji odbędą się narady co do wyboru do Gminy żyd., w której wezmą udział przedstawiciele Gminy, oraz rabinat miejscowy.

— Z Komisji kuchenno-gospodarczej. Na posiedzeniu Komisji kuchenno-gospodarczej przy Komisji Międzyzwiązkowej robotników chrześciańskich uchwalono, co następuje: „Wobec tego, iż rodziny personelu, pracującego w tanich kuchniach, korzystają z bezpłatnych obiadów, co dotychczas nie ulegało ścisłej kontroli, postanowiono dla ustalenia ilości osób, mających do tego prawo — polecić zarządom Stowarzyszeń, do których dany pracownik kuchen należy, aby zbadano dokładnie stan rzeczy i istotne potrzeby rodzin, a następnie zaprowadzono specjalne karty obiadowe. Tylko na podstawie tych kart, rodzina pracujących w kuchniach, otrzymywać będzie nadal obiady.

Wypadki i kradzieże.

— Napad w lesie. Patrol żandarmska z Aleksandrowa znalazła w piątek rano w lesie [illegible] około 40 lat liczącego mężczyznę [illegible] w kałuży krwi. Nieznajomy miał po[illegible] gardło i nie dawał znaku życia.

[illegible] przeprowadzeniu rewizji osobistej ze [illegible]ch dowodów osobistych, okazało się, że [illegible] mordu, czy też samobójstwa nazywa [illegible] Mikołaj Pawlak i zamieszkuje w Łodzi przy ul. Zachodniej 33.

Nieszczęśliwego przewieziono narazie do Domu Miłosierdzia, a w sprawie wypadku przeprowadzono śledztwo.

Według otrzymanych świeżo wiadomości — stan Pawlaka polepszył się o tyle, że mógł złożyć władzom śledczym zeznanie, iż w poszukiwaniu złodziei, którzy go przed kilku dniami w tym że lesie okradli, błąkał sie po okolicy i nagle został napadnięty przez dwuch osobników, którzy zadali mu cios nożem w szyję.

Ze związków i stowarzyszeń

X **Ze Związku ogrodników.** Wczoraj w sali T-wa Krajoznawczego 91, o godz. 4 po poł., odbyło się pod przewodnictwem prezesa pana Ciszewicza, miesięczne zebranie członków łódzkiego Koła Związku Zawodowych ogrodników.

Po odczytaniu i przyjęciu protokułu z poprzedniego zebrania zabrał głos przybyły z Warszawy prezes Związku zawodowych ogrodników, p. Czarnecki, który w przemówieniu swem zwracał uwagę na wadliwe kierunki hodowli, prowadzonej przez ogrodników dworskich; wyjaśnił cyfrowo warunki eksportu i importu produktów ogrodniczych naszego kraju, dowodząc, iż do kraju wwozimy prawie o trzy czwarte więcej, niż produkowaliśmy na miejscu i dlatego zalecał organizowanie się, solidarną działalność i dobrą regulację handlu produktami rolnymi i ogrodniczymi.

Pozatem przedmiotem obrad było urządzenie kursów ogrodniczych dla praktykantów. Na wniosek p. Ciszkiewicza, zadecydowano zorganizować kursy dla szerokiej liczby słuchaczów, a więc nietylko dla praktykantów, lecz i dla amatorów.

Sprawę urządzenia wystawy ogrodniczej, z z powodu ciężkich czasów i niesprzyjającego roku postanowiono odroczyć.

Posiedzenie zakończono pokazem pięknych okazów grusz i jabłek, wyhodowanych w ogrodach tutejszego przemysłowca Herbsta, przez ogrodnika pomologa p. Wesołka.

X **Ze Związku tapicerów.** Wczoraj w lokalu przy ulicy Zawadzkiej № 3, odbyło się pod przewodnictwem starszego zgromadzenia p. Józefa Prasałowskiego, zebranie członków cechu zgromadzenia tapicerów.

Uskuteczniono zapis w poczet uczni p. K. Lewandowskiego, oraz przyjęto zgłoszenie p. Jakóba Frencia o przyjęcie go w poczet mistrzów.

Pozatem opracowano i wypełniono ankietę rzemieślniczą.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

Teatr Polski daje jutro „Śluby Panieńskie", Fredry.

We środę, na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej odegrany będzie „Kordjan", Słowackiego.

Z Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej.

W programie dzisiejszego koncertu Łódz. Ork. Symf. zaszła zmiana. Mianowicie miast uwertury Beethovena „Eleonory № 3", wykonany zostanie Polonez A-dur Chopina. Program p. Karolewicz-Waydowej pozostaje bez zmiany.

Przedstawienie na P. M. Szkolną.

Zarząd Koła rokickiego i chojeńskiego Polskiej Macierzy Szkolnej, pragnąc zasilić swe skromne fundusze, wystawia w dniu 10 października w teatrze Polskim „Kordjana" J. Słowackiego. Wymienione zarządy zwracają się do publiczności z prośbą o liczne przybycie na zapowiedziane przedstawienie.

Bilety do środy sprzedawane będą w aptece p. Jabłońskiego, Piotrkowska № 259, w dzień przedstawienia w kasie teatru.

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Z Warszawy.

Zjazd prawników. — Egzaminy dla eksternów. Pomnik Paskiewicza.

— Z inicjatywy Koła prawników polskich odbywać się będą w Warszawie w dniach 17, 18 i 19-go grudnia r. b. obrady IV-go zjazdu prawników i ekonomistów polskich.

Przedmiotem obrad mają być wszelkie zasadnicze zagadnienia z dziedziny gospodarstwa narodowego, związane z potrzebami bieżącej chwili dziejowej.

Powołany do zorganizowania zjazdu, komitet pragnie, aby zjazd przyczynił się do gruntownego zbadania zasadniczych zagadnień życia naszego; dlatego prosi prawników i ekonomistów polskich o wzięcie czynnego udziału w pracach zjazdu i o przesyłanie referatów najpóźniej do d. 25 listopada r. b.

Wkładka 25 marek.

— Regulamin egzaminów dojrzałości wydany został przez Departament Wyznań Religij. i Ośw. Publ. Zawiera on szereg szczegółowych przepisów dla uczniów i uczenic klasy VIII szkół filologicznych i realnych, oraz dla eksternów i eksternistek.

Komisje egzaminacyjne będzie powoływał Dyrektor Dep. Wyz. Rel. i Ośw. Publicznego, oraz upoważniał je do przeprowadzenia egzaminów dojrzałości w poszczególnej szkole lub dla poszczególnej grupy kandydatów eksternów lub eksternistek.

—P. Gub. von Beseler wyraził swą zgodą na usunięcie pomnika Paskiewicza i oddanie go miastu na przechowanie, do czasu zamiany pomnika księcia Poniatowskiego w Homlu.

Z Krakowa.

W październiku 1917.

Jesień tegoroczna ma w sobie czar wiosny, lecą z drzew liście złociste, a słońce budzi jeszcze do życia młode listowie i kwiaty rozwija raz drugi, rozwinęły się raz jeszcze akacje przed botanicznym ogrodem, przyśnił się powrót wiosny i kasztanom na plantach.

Oryginalny to widok, takie drzewo pełne zwiędłego, martwego listowia, rozbłyskujące radosną młodą zielenią i bladym różem kwiatów, wogóle cudne są teraz planty, szczególniej wieczorem, gdy zapadający mrok rozlewa ogromną harmonję barw w przestrzeni, gdy na tle mierzchnącego błękitu rysują się sylwetki domów i wieżyc; widok Wawelu w takiem wieczornem dogasaniu barw jest wprost ucztą dla ducha, ile cudnych myśli śniłoby się o przeszłości, gdyby nie to, że pod murami królewskiego zamku, nasuwa się myśl o fizykacie miejskim, o odezwach zalecających czystość, że człowiek, dławiąc się zgniłem powietrzem zanieczyszczonych kanałów, podziwia chroniczne zakatarzenie miejskich dostojników i śpieszy się w czyściejsze sfery.

Częściowo usunięto już zręby murów, wystawionych przez zarząd austrjacki i rozwarł się szeroki widok na Wisłę srebrzystą, Bielany i sinawy łańcuch gór w dali. W jednej ze sklepionych izb dawnych kuchni królewskich, znajdują się plany odnowienia Wawelu, wykonane przez p. Szyszkę Bohusza, w niezmiernie starannych rysunkach perspektywicznych i w prześlicznych odlewach gipsowych, pozwalają nam one podziwiać Wawel przyszłości, Wawel, który za kilkadziesiąt lat wytężonej pracy będą oglądać nasi następcy... Wawel, zmartwychwstający do wolnej przyszłości.

Kuchnie królewskie nie są takim narodowo pamiątkowym zabytkiem, by je pielęgnować, pomimo ich architektonicznej brzydoty, zdaje mi się, że gdyby je zwalono, a w zastępstwie zamknięto podwórze przejrzystemi łukami, zyskałby na tem cały Wawel. Cóż za cudny widok roztoczyłby się z komnat królewskich, jak pięknie wyglądałby w ten sposób zamknięty dziedziniec od strony wjazdu i katedry. Pod kuchniami dokopano się murów pierwszego w Polsce kościoła, który wzniesiony został na miejscu dawnej gontyny pogańskiej i to więc przemawiałoby za zburzeniem gmachu, bo jakżeż nad najstarszym w Polsce kościołem warzyć potrawy albo umieszczać dworską hołotę? Czyż nie lepiej wznieść ponad niemi lekkie, otwarte arkady i stylowemu dziedzińcowi dać odpowiednie wykończenie.

Równocześnie ze zjazdem przemysłowym, odbywa się zjazd nauczycielstwa ludowego. Obrady rozpoczął referat dr. Kanarka „O kształceniu nauczycielstwa ludowego". Dr. Kanarek wskazał na poważne braki w dotychczasowem wykształceniu nauczycielstwa i przedłożył szereg rezolucji; przytaczam z nich ważniejsze: zjazd domaga się, by kształcenie fachowe następowało po ukończeniu szkoły średniej, ogólno-kształcącej, by kształcenie zawodowe trwało najmniej dwa lata, by seminarja nauczycielskie miały charakter wyższej szkoły zawodowej i kończyły się egzaminem fachowym, obejmującym pracę domową kandydata z zakresu pedagogji. Celem zaś dalszego kształcenia, urządzone być powinny kursa specjalne, zaś wybitniejszym siłom młodym, należy umożliwić wyższe kształcenie zawodowe przez udzielanie stypendjów.

Jeżeli pewnej części społeczeństwa brak wiary w własne siły narodu... niech spojrzy na te dwa zjazdy, są one w obecnych warunkach typowym dowodem żywotności i siły narodu. Szkolnictwo i przemysł, to kamienie węgielne pod siłę przyszłej państwowości polskiej, oto szeregi chętne do pracy, żołnierze pokoju, ludzie wytrwali i silni, wychodzący ze słusznego założenia, że dobrobyt kraju buduje się twardą, codzienną pracą, uświadamianiem mas, że ich codzienny trud, to w gmachu wolnej Ojczyzny, w gmachu dobrobytu narodowego i bytu politycznego cegła najważniejsza.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 7-go **października:**

Zachodnia widownia wojny.

Przy pogodzie deszczowej i wietrznej działalność bojowa prawie na wszystkich frontach była nieznaczna.

We Flandrji trwał silny ogień zaporowy, dochodzący od czasu do czasu do napięcia niezwykle wysokiego, szczególnie na polu walki pomiędzy Poelkapelle a Zandvoord.

Pod Verdun na wschodnim brzegu Mozy walka ożywiła się chwilowo. Starcia wywiadowcze wywołały tam, oraz w wielu innych odcinkach, wzmocnienie się obustronnego ognia.

Zdjęcia fotograficzne naszych lotników potwierdzają, że nasze ataki na fortecę Dunkierkę wyrządziły znaczne spustoszenia w rozlicznych dzielnicach miasta, szczególnie w porcie oraz w urządzeniach kolejowych. Dzięki temu osiągnęliśmy znaczną zwłokę w dosyłaniu rezerw angielskich.

Wschodnia widownia wojny.

Front wojsk ks. Leopolda Bawarskiego.

Na północny wschód od Rygi, pod Dźwińskiem i nad Zbruczem

W dniu 5 października r. b. rozstał się z tym światem

†

s. p.

ERNEST LEONHARDT

prezes Konsorcjum Gazowni Miejskich w Łodzi.

W zmarłym straciliśmy zacnego kolegę i towarzysza pracy, którego czyny były zawsze nacechowane obywatelskim pojmowaniem rzeczy.

Cześć Jego pamięci.

Konsorcjum Dzierżawców Gazowni Miejskich w Łodzi.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę zwłokom ukochanego męża i ojca

Ś. p. KAROLA BUSSE

w szczególności wielebnemu ks. pastorowi Gundlachowi za wypowiedziane nad grobem słowa pociechy oraz chórowi kościoła św. Trójcy za wykonane pienia, jak również delegacjom Sądownictwa Polskiego, T-wa Kredytowego m. Łodzi, T-wa właścicieli nieruchomości, T-wa Dobroczynności i innych instytucji społecznych, których Zmarły był członkiem, wreszcie licznym rzeszom życzliwych i znajomych — wyraża niniejszym serdeczne podziękowanie, pozostała w nieutulonym smutku

Żona z dziećmi.

zwalczały się artylerje nieprzyjacielskie ze znaczną gwałtownością.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

Na Bukowinie ruszyli rosjanie do ataku pod St. Onufry i Waszkouc, posiłkując się przytem samochodami opancerzonymi. Nieprzyjaciela odrzucono ogniem, zaś z Waszkouc wypędzono go kontratakiem niemieckich i austrjacko-węgierskich wojsk. Zabraliśmy jeńców.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena,

Nad dolnym Seretem i pod Tulceą działalność bojowa obu artylerji nieprzyjacielskich ożywiła się na nowo.

Front macedoński.

Nic nowego.

Pierwszy Generał-Kwatermistrz
Ludendorff.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, 6.X. Wielki sztab generalny donosi 2-go października: Front północny: W kierunku Rygi na południu od drogi żelaznej nasze oddziały przednie posunęły się o 1—1 i pół wiorsty naprzód w okolicy wsi Kronenberg, Spitali i Grumduli.

Wielki sztab generalny donosi 3 października:

Na frontach północnym, zachodnim, południowo-zachodnim, rumuńskim i kaukaskim nie wydarzyło się nic znamiennego.

Morze baltyckie: W nocy na 1 października przeciwnik wykonał cały szereg ataków na Zerel (południowy cypl wyspy Oesel). Rzucił on bomby, które spowodowały pożar. Skład amunicji wyleciał w powietrze. Kilku oficerów i żołnierzy, którzy pomagali w gaszeniu ognia, poniosło śmierć. W odwet za te walki piloci nasi obrzucili pociskami stanowiska nieprzyjacielskie na wybrzeżu kurlandzkim.

Około północy 1-go października łodzie torpedowe cieśniny Irbeńskiej usiłowały podjąć niejaką akcję. Przepędzono je za pomocą naszych dalekonośnych dział.

Hydroplany nieprzyjacielskie, usiłujące ponownie zbliżyć się nad Zerel zmuszone zostały przez pilotów naszych do odwrotu i do rzucenia bomb do morza.

Lotnictwo: Dnia 1 października na froncie południowo-zachodnim odbyły się trzy walki lotnicze pomiędzy nieprzyjacielskimi a rosyjskimi latawcami.

Nasze aparaty systemu Muromca obrzuciły tuzinem bomb fort Borosoko na północnym-zachodzie od Husiatyna.

Wieści z Rosji.

Wstrzymanie ruchu kolejowego.

Pet. ag. tel. donosi: Prezes kierownictwa strajkiem kolejowym rozesłał do wszystkich kolei depeszę, według której — ze względu na powolne postępowanie rządu w sprawie zwiększenia płac — w nocy na 7 października, o g. 12, ma być wstrzymany cały ruch kolejowy, z wyjątkiem pociągów wojskowych i amunicyjnych. Kiereński ogłosił onegdaj napomnienie publiczne do wszystkich kolejarzy, aby nie zwiększali przez nierozsądne postępowanie nieszczęścia ojczyzny, lecz zaczekali do dnia, w którym bezwarunkowo sprawa ich będzie rozstrzygnięta.

Dezerterzy przed sądem.

W Kijowie i Mińsku odbyły się masowe procesy przeciwko żołnierzom oskarżonym o samowolne opuszczenie oddziałów wojskowych. Sąd pskowski skazał wszystkich oskarżonych po większej części maksymalistów, demokratów i socjalistów-rewolucjonistów na ciężkie roboty od 6 do 10 lat.

Manifest o pokoju międzynarodowym.

Pet. Ag. Tel. donosi: Na ostatniem posiedzeniu konferencji demokratycznej oświadczył pos. Dan, że konferencja nie może zakończyć sesji, nie wypowiadając się w sprawie wojny. Dlatego mówca proponuje w imieniu partji socjalistów—mieńszewików oraz demokratów skierowanie apelu do demokracji całego świata. Biuro konferencji wzięło pod obrady wniosek posła Dana, poczem przewodniczący złożył następujące oświadczenie: Konferencja demokratyczna potwierdza niezłomną wolę całej demokracji rosyjskiej walczenia o urzeczywistnienie pokoju bez aneksji i bez odszkodowań, oraz daje wyraz życzeniu, aby ta wola była ujęta w manifest, którego brzmienie ma być zredagowane przez prezydjum konferencji, w tym celu przezydjum ma być uzupełnione przez przedstawicieli wszystkich stronnictw, biorących udział w konferencji. Konferencja przyjęła powyższą uchwałę wszystkimi głosami przeciwko jednemu wśród okrzyków: „Niech żyje pokój międzynarodowy"!

Parlament prowizoryczny.

SZTOKHOLM, 6.10. Pet. Ag. T. donosi, iż konferencja demokratyczna postanowiła 531 głosami przeciwko 241 dokonać wyboru 305 członków parlamentu prowizorycznego.

Zamknięcie granicy.

„Morning Post" donosi ze Sztokholmu, że według depeszy, otrzymanej tam z Haparandy granica rosyjsko-szwedzka zamkniętą została do czasu wydania ostrzejszych przepisów paszportowych.

Odrzucona prośba ex cara.

„Nationalzeitung" dowiaduje się ze Sztokholmu:

Przebywający w Tobolsku ex-car Mikołaj, zwrócił się do rządu tymczasowego z prośbą o udzielenie mu pozwolenia na podróż do łoża umierającej na Krymie eks-carowej matki.

Ze względu na obecny kryzys wewnętrzno-polityczny, rząd prowizoryczny udzielił odpowiedzi odmownej.

Przygotowania do pokoju.

Korespondent petersburski „Neue Züricher Ztg. donosi:

Jak zaznaczna „Dień" mianowanie posła do Dumy, Jefremowa, członka stronnictwa postępowego, na stanowisko posła rosyjskiego w Bernie, stoi w związku z niedalekim już początkiem rokowań pokojowych.

Telegramy.

Akcja pokojowa Papieża.

AMSTERDAM, 7 10. — „Nieuws van den Dag" donosi z Rzymu: W obradach, jakie miały miejsce w ubiegłym tygodniu w Watykanie, pod przewodnictwem O'ca św., w sprawie sytuacji, jaka wytworzyła się po nocie pokojowe państw centralnych, wzięli udział: kardynał sekretarz stanu Gaspari, nuncjusz monachijski Truhwirth, kardynałowie Scapinelli i Mery de Val i sekretarz kardynała Gaspari'ego, Tedeschi.

BERLIN. — Jak donoszą z Genewy, biskupi francuscy zwrócili się do Paryża z pismem, przedstawiającem żądania polityczne Francji wobec papieskiej akcji pokojowej. W odpowiedzi na to kardynał sekretarz stanu, Gasparri, przesłał na ręce biskupa Walencji (Valence), list w którym dowodzi punkt za punktem, że pokój, proponowany w nocie papieskiej, jest szczególnie korzystny dla Francji i Belgji. Pismo, to, podane obecnie przez pisma lugduńskie, kończy się zdaniem następującem: „Jest więc jasne, że odezwa pokojowa Papieża nie tylko brzmi w różnych punktach korzystnie dla Francji, ale pozatem nie uwłacza jej w żadnym punkcie".

ZURICH, 7.10. — „Secolo" donosi z Rzymu:

We czwartek w południe otrzymano w konsulacie oficjalną propozycję pośrednictwa Ojca św.

Z parlamentu niemieckiego

BERLIN. Na sobotnim posiedzeniu parlamentu Rzeszy weszła pod obrady interpelacja socjalistów w sprawie agitacji wszechniemieckiej. Poseł Lanesberg (soc.) wygłosił niezwykle ostrą mowę przeciwko agitacji niemieckiej partji socjalistycznej.

BERIN, 6 go października. W komisji głównej parlamentu Rzeszy omawiano dzisiaj sprawę cenzury. Poseł Heine (soc. dem.) postawił wniosek, aby zawieszenie dzienników nie mogło być stosowane na dłużej, jak na 2 dni, zaś przy czasopismach nie codziennych — nie więcej, jak na 2 numery kolejne. Wniosek posła Heinego przyjęto jednomyślnie z tą tylko zmianą, że jako granicę oznaczono nie dwa lecz trzy dni. W poniedziałek będzie obradowała komisja w sprawie stosunków prawno-państwowych na terytorjach okupowanych.

Siódma pożyczka austrjacka

WIEDEN, Jak donosi prasa tutejsza, prezes gabinetu, dr. Seidler, zażąda od parlamentu upoważnienia do zaciągnięcia siódmej pożyczki wojennej w sumie 9 miljardów koron.

Sprawa Alzacji i Lotaryngji.

BERLIN.—W sprawie Alzacji i Lotaryngji będzie—jak donoszą do „Berliner Tageblattu" z kół parlamentarnych — uczyniony krok stanowczy w ciągu dni najbliższych. Podczas narad przedstawicieli większości parla-

mentarnej z kanclerzem Rzeszy w sobotę ubiegłą, omawiano też przyszłość Alzacji i Lotaryngii i kanclerz prosił wówczas o tydzień czasu do namysłu dla odpowiedzenia na pytania, postawione mu w tej sprawie. Termin ten właśnie upłynął, spodziewane więc jest, że kanclerz zaprosi zapewne w poniedziałek posłów na nową naradę.

Trudności parlamentarne Austrii.

KRAKÓW.—Jak donosi korespondent „Kurjera Codziennego" z Wiednia, prezes gabinetu austrjackiego, dr. Seidler, rozpoczął rokowania z przedstawicielami grup politycznych. Na wypadek jednak, gdyby układy te nie doprowadziły do żadnego wyniku (ewentualnie dalsze, krótsze lub dłuższe prowizorjum budżetowe, chociażby tylko na czas do 1 listopada b. r.) — jak donosi „Die Zeit" — następcą dr. Seidlera będzie obecny minister rolnictwa hr. Sylwa-Tarouca.

Narazie jest to jednak tylko kombinacja, zwłaszcza, że hr. Sylwa-Tarouca nie mógłby już z góry liczyć na poparcie czechów.

Położenie w izbie posłów oceniają obecnie koła parlamentarne naogół nieco korzystniej, zarówno ze względu, że wśród stronnictw niemieckich zaznacza się pewien zwrot przeciw radykałom niemieckim, jak i dlatego, że słuszne żądania mogą liczyć na uwzględnienie, wobec czego polacy okazali skłonność do rozpoczęcia rokowań.

Rokowania te toczyć się będą niezależnie od siebie w dwu miejscach, u hr. Czernina—sprawa legjonów—i u dr. Seidlera—sprawy krajowe.

Oczywiście, niepodobna przesądzać o ich wyniku.

Spotkanie.

MADRYT, 7.X. Urzędowo donoszą, że król Alfons oczekiwać będzie w San Sebastian prezydenta republiki portugalskiej, który przejedzie przez Hiszpanję, udając się na front francuski. W spotkaniu weźmie udział również poseł portugalski w Madrycie.

Atak generalny koalicji.

MAGDEBURG, 7.X.—„Magdeburgische Ztg." donosi z Zurychu: „Corriere della Serra" pisze w sprawie położenia wojennego:

Wielką walkę angielską we Flandrji powitano we Włoszech, jako bezpośredni wstęp ponownego ataku generalnego na frontach koalicji, oraz, jako zapowiedź wielkich wydarzeń.

Telegramy własne

(Ag WAT z ostatniej chwili).

Kedyw u cesarza.

WIEDEŃ 7. X. Cesarz przyjął dziś na audjencji kedywa Egiptu Abbasa Hilmi.

O obecność kanclerza.

BERLIN, 8.10. (w.) „Lok. Anz." dowiaduje się, że podczas wczorajszych rozpraw frakcji parlamentarnych, postanowiono domagać się koniecznie obecności kanclerza na posiedzeniu wtorkowem.

Komisja 7-miu rediviva.

BERLIN. 8.10. (w.) Jak dowiaduje się „Berliner Tageblatt" — Komisja „siedmiu" przy parlamencie ma się niebawem zebrać ponownie, aby wspólnie z kanclerzem i przywódzcami rad związkowych debatować nad uregulowaniem spraw Polski, Alzacji i Lotaryngii.

Wyjazd kanclerza na front.

BERLIN. 7.10. (w) — Kanclerz Rzeszy, dr. Michaelis wczoraj wieczorem o godz. 8 m. 45 z dworca Anhalckiego wyjechał na front zachodni.

Dalszy ciąg obrad.

BERLIN, 7.10. (w) — Kierownicy partji większości postanowili wczoraj, aby dalszy ciąg debat nad interpelacjami przenieść z soboty na wtorek. Będą one postawione na pierwszym punkcie porządku obrad. Pozatem tegoż dnia odbędzie się również naznaczone na dziś trzecie czytanie etatu dodatkowego. Został złożony wniosek, aby sprawa etatu dodatkowego wróciła raz jeszcze do Komisji głównej.

Rzeczpospolita finlandzka.

HELSINGFORS, 7.X (w.)—P. Ag. Tel. donosi: Zostały opublikowane następujące nowele prawne: 1) obwołująca Finlandję rzeczapospolitą, 2) w sprawie uregulowania stosunków pomiędzy Finlandią a Rosją. Obiedwie będą przedstawione do rewizji na sejmie, pozatem druga będzie musiała uzyskać zatwierdzenie konstytuanty rosyjskiej.

Pierwsza z nowel prawnych brzmi: Władza prawodawcza należy do sejmu i prezydenta republiki, władza wykonawcza—do prezydenta z udziałem Rady państwa. Zostanie też wprowadzone powszechne prawo głosowania. Prezydent obejmie swój urząd z dniem 28 kwietnia. Do obowiązków prezydenta należy dowództwo naczelne nad siłami wojennemi Finlandji podczas pokoju. Kwestja stosunków z Rosją zostanie uregulowana przez prezydenta, łącznie z radą ministrów. Ministrów mianuje prezydent rzeczypospolitej. W całem państwie zostanie zaprowadzona przymusowa służba wojskowa. Obecna forma rządu zachowuje prawa zasadnicze dawniejszej władzy rządowej.

Punkt drugi, dotyczący stosunków z Rosją, brzmi: Finlandja zostaje połączona z Rosją, — posiada jednak własną konstytucję, własny rząd i niezależną władzę prawodawczą i wykonawczą. Kwestje wojny i pokoju są wspólne i dla obu krajów obowiązujące. Będą one regulowane w myśl praw państwowych rosyjskich. Porozumiewanie się z obcemi państwami będzie inicjowała Rosja, o ile ta nie ustąpi swych praw Finlandji.

Rząd koalicyjny w Rosji.

PETERSBURG, 7.X. (w.) Agencja Reutera donosi: Pod przewodnictwem Kiereńskiego rozpoczęła się w piątek o godz. 5-ej po poł. narada, która trwała do g. 3 rano, z przemysłowcami moskiewskimi przy udziale posłów z konferencji demokratycznej oraz kadetów. W rezultacie narad porozumienie w sprawie utworzenia rządu koalicyjnego doszło do skutku.

Ostrzeliwanie lotników niemieckich w Holandji.

BERLIN, 7.X. (w.). — W sprawie zajścia, jakie miało miejsce w dniu 25 września w okolicy ujścia Szeldy, w rezultacie którego dwa aeroplany niemieckie zostały przez holenderskie siły wojenne zatrzymane, a następnie internowane, przyczem jeden z lotników niemieckich został ciężko ranny, —dowiadujemy się, co następuje: 1) baterje holenderskie ostrzeliwały latawce niemieckie przez ujście Szeldy, zanim jeszcze lotnicy znalezli się sie nad terytorjum holenderskim. 2) Jeden z aeroplanów, który rzekomo miał wyladować na terytorjum holenderskiem — w rzeczywistości opuścił się poza granicami Holandji i siłą wyższą zmuszony został do przekroczenia tychże. Czyli, że podstaw do internowania nie było. 3) Torpedowiec holenderski ostrzeliwał latawiec niemieckiego poza wodnemi granicami terytorjalnemi Holandji i ranił pilota, a aeroplan wraz z oficerem bezprawnie zaaresztował.

Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła — kroki dyplomatyczne pomiędzy obydwuma rządami w sprawie tej zostały już rozpoczęte.

Zakończenie strajku kolejarzy.

PETERSBURG, 7.10. (w.) Pet. Ag. Tel. Pracownicy ważniejszych linji kolejowych władikaukaskich uchwalili rezolucję przeciw bezrobociu, co daje nadzieję, że usiłowania rządu i rad robotniczo - żołnierskich doprowadzą do stłumienia ruchu strajkowego wśród kolejarzy.

Opozycja socjalistów szwedzkich.

BERLIN 8. X W sprawie kryzysu w Szwecji pisze „Vorwärts": szwedzka partja socjalistyczna postanowiła odmówić swego udziału w ministerjum koalicyjnem, gdyż prawica nie daje dostatecznych gwarancji w sprawie przeprowadzenia reformy konstytucji.

Sz. Prenumeratorów naszych, zalegających w opłacie, prosimy o uregulowanie rachunków.

Wydawnictwa „Kurjera Łódzkiego"

Następujące wydawnictwa nasze, nabywać można w administracji (ulica Zachodnia № 37,) **po bardzo zniżonych cenach.**

Konkurencja (nowela)	zamiast	25 kop.	—	25 fen.
Szewc warszawski (powiastka)	„	10 „	—	10 „
Sen Marysi o N. Marji Pannie	„	10 „	—	10 „
Pamiętniki Warjata 4 tomy	„	2 rb.	—	2.40 „
Poświęcenie (nowela)	„	60 „	—	75 „
Sztabs kapitan Rybnikow	„	60 „	—	75 „
Chluba detektywów	„	60 „	—	75 „
Z tamtego świata	„	60 „	—	75 „
Co zrobić, aby handel szedł dobrze	„	25 „	—	35 „

Szkoła Rzemiosł

(ul. Wodna № 9)

przedłuża zapisy kandydatów na kursy wieczorowe dla

elektromonterów

jak również na oddział dodatkowy (równoległy) kursu I-go do dnia **13 października**.

Wykłady na kursach wieczorowych rozpoczną się 16 października o godz. 7-ej wieczorem. Informacji udziela kancelarja Szkoły codziennie od god. **4-ej do 6-ej po południu**.

Nauczycielka muzyki

udziela lekcji, przygotawia do szkół muzycznych, sumiennie i niedrogo. Starszym kurs skrócony. Dla pracujących lekcje niedzielne. Oferty pod lit. B. H. 15. do administracji. N. K. Ł.

OGŁOSZENIE.

Posiedzenia Rady Miejskiej odbędą się w środę, dnia 10-go i w czwartek, dnia 11-go października 1917 roku o godzinie 6-ej po południu, w sali Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, przy ulicy Średniej № 19.

I. Porządek dzienny w d. 10 października

1) Odczytanie protokułu poprzedniego posiedzenia budżetowego;
2. Dalsze rozprawy nad budżetem.

2. Porządek dzienny w dniu 11 październ.

1. Odczytanie protokułu poprzedniego posiedzenia, poświęconego sprawom ogólnym.
2. Wnioski.
3. Wybory.
4. Sprawozdanie Komisji Opałowej.

Łódź, dnia 5-go października 1917 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
T. Sułowski.

Prawdziwe Auerowskie koszulki. Wszystkie systemów.

Najlepsze zapalniczki do papierosów.

„Auer"

Piotrkowska 146 róg Ewangielickiej **poleca po tanich cenach.**

Wiszące a także stojące **lampy karbidowe w najlepszym gatunku** o łagodnym świetle. **Elektryczne lampi** kieszonkowe z najlepszymi bateriami i **gruszka**

Wieczny zapalacz bez benzyny do gazu, oszczędne kuchnie gazowe w najlepszym gatunku, jak również wszelkie artykuły dla oświetlenia.

OGŁOSZENIA DROBNE:

A. A. A. Szkółki drzew owocowych w najlepszych odmianach w wielkim wyborze poleca, Stefan Dymkowski Brzezińska 101.

Akuszerka Maria Kubicka przyjmuje. Piotrkowska № 199 — 7.

Obiady domowe smaczne wydawać będę od 9 października od 12 — 3, przy ul. Zachodniej № 37, II piętro. 2

Kawaler szuka z dobrem serduszkiem panienki lub wdowy, któraby raczyła pożyczyć mi do dziesięciu tysięcy rubli na pierwszy numer hypoteki nieruchomości w Łodzi. Łaskawe oferty proszę składać w N. Kur. Łódzkim dla S. D. 10,000.

Potrzebny jest stróż. Zgłaszać się Nowy Rynek 5 do gospodarza.

Potrzebna prasowaczka. ul. Cegielniana № 69. pralnia.

Wczoraj o godzinie 11 w poł. w tramwaju № 8 skradziono portmonetkę z 17 Mk 70 fen. i 3 rubl. ros., przepustkę na wyjazd do [illegible] niowiec na imie Julji Jusze[illegible] kluczyk od walizki. Łaskawy zł[illegible] zechce zwrócić choćby tylko przepustkę do adm. N. K. Ł.

Zaginał dowód № 121009 [illegible] Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Żyrowego, Zachodnia № 31.

Zaginał paszport n[illegible] w[illegible] ny w Łodzi na imię Heleny [illegible] janowicz familijny na imiona B[illegible] niusza. Hieronima i Romualda.

Wydawca i redaktor naczelny **Antoni Książek** (Zachodnia 37). Druk „N. Kurjera Łódzkiego" Zachodnia 37.